

*„Trzeba, aby młodość była wzrastaniem
w tym co prawdziwe, dobre i piękne”*

Jan Paweł II

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
REALIZOWANY W I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
W RADOMIU
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

Radom, wrzesień 2017 r.

ŹRÓDŁA PLANOWANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 ze zm.) ogłoszona 11 stycznia 2017 r.
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Przepisy wykonawcze wydane na podstawie wyżej wymienionych ustaw przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

SPIS TREŚCI:

- I. WSTĘP
- II. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO
- III. WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ.
- IV. SYLWETKA ABSOLWENTA.
- V. CELE OGÓLNE PROGRAMU.
- VI. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH
- VII. OCZEKIWANE EFEKTY.
- VIII. SPOSOBY EWALUACJI.

I. WSTĘP

Zadaniem naszej szkoły jest kształcenie uczniów, wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności przygotowanie do zdobywania wiedzy na dalszym etapie edukacji. Harmonijnie realizując funkcje: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą dążymy do wprowadzenia młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia i nauki, a także zapewniamy możliwość atrakcyjnego spędzania czasu, rozrywki i odpoczynku. Podejmujemy również starania o zapewnienie oferty edukacyjnej, zawierającej treści ujęte w atrakcyjne i wartościowe formy dydaktyczne. Przyjmujemy szczególną odpowiedzialność za wprowadzenie uczniów do życia w społeczeństwie i kulturze. Dążymy do przygotowania ucznia do samodzielnego myślenia i działania we współczesnym świecie dokonującego świadomych i dojrzałych wyborów. W działaniach tych towarzyszy nam motto szkoły: „*Trzeba, aby młodość była wzrastaniem w tym co prawdziwe, dobre i piękne*”.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wyników ankiet adresowanych do społeczności szkolnej (ankieta dotycząca bezpieczeństwa, zainteresowań, wartości),
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016/2017,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawczego),
- dokumentacji pedagoga szkolnego,

- obserwacji funkcjonowania społeczności szkolnej,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Radomiu tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski oraz pracowników administracji i obsługi. Uwzględnia również dogłębną diagnozę potrzeb, potencjału, możliwości społeczności szkolnej. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność społeczności szkolnej za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Podmiotami w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są:

- uczniowie;
- rodzice;
- dyrekcja szkoły,
- nauczyciele,
- pedagog szkolny
- pielęgniarka szkolna
- doradca zawodowy
- pracownicy administracji i obsługi

W realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoła współpracuje z:

- Gminą Miasta Radom,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 3 w Radomiu oraz poradniami specjalistycznymi,
- Placówkami doskonalenia nauczycieli np. Radomskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
- Podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne: Mazowieckim Szpitalem Specjalistycznym Sp. z o.o. i innymi placówkami w miarę potrzeb,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Radomiu,
- Komendą Miejską Policji w Radomiu,
- Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Radomiu,
- Instytucjami kultury np. OKiSz Resursa Obywatelska, Orkiestra Kameralna, teatr, Miejska Biblioteka Publiczna,
- Innymi instytucjami w miarę potrzeb.

II. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO.

- I Liceum Ogólnokształcące im Mikołaja Kopernika w Radomiu jest publiczną placówką oświatową o charakterze ogólnodostępnym. Jest to 3-letnia ogólnokształcąca szkoła ponadgimnazjalna składająca się z 12 oddziałów, 4 oddziały na każdym poziomie nauczania. Głównym dokumentem szkoły jest Statut szkoły. Zasady oceniania zawarte są w Przedmiotowym Ocenianiu z poszczególnych przedmiotów.

- Szkoła znajduje się w zabytkowym budynku w centrum miasta. Nauka odbywa się w 13 nowoczesnie wyposażonych pracowniach (tablice multimedialne, rzutniki, bogate zaplecze do zajęć laboratoryjnych z fizyki, chemii i biologii, edukacji dla bezpieczeństwa), sali gimnastycznej, siłowni oraz na nowoczesnym boisku. Biblioteka licząca ponad 20000 woluminów udostępnia zbiory za pomocą programu MOL. Ponadto w szkole znajduje się gabinet medyczny i gabinet pedagoga szkolnego. Na użytek uczniów zastała oddana nowoczesna szatnia, a dla części uczniów również szafki.
- Poza działalnością dydaktyczną szkoła wspiera rozwój uczniów na wielu płaszczyznach. Organizuje pomoc socjalną – wyprawka szkolna, oferuje opiekę medyczną wykwalifikowanej pielęgniarki szkolnej. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych objęci są dodatkowo pomocą psychologiczno – pedagogiczną, a uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego mają zorganizowane zajęcia rewalidacyjne prowadzone przez specjalistów. Ponadto szkoła zatrudnia dwóch pedagogów szkolnych.
- Kadre nauczycielską tworzy starannie dobrany zespół ludzi o dużej wiedzy i umiejętnościach, którzy potrafią przekazać je z pasją i troszczą się o wychowanie swoich podopiecznych wykorzystując nowoczesne formy i metody pracy. Większość nauczycieli posiada stopień nauczyciela dyplomowanego, wielu posiada uprawnienia do nauczania dwóch lub więcej przedmiotów oraz uprawnienia egzaminatorów. Poza tym kilku nauczycieli posiada uprawnienia do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych (ukończone studia podyplomowe w zakresie surdologopedii, oligofrenopedagogiki). Kadra pedagogiczna stale podnosi swoje kwalifikacje uczestnicząc w różnego rodzaju kursach, warsztatach, konferencjach. W szkole realizowane są liczne projekty w skali od lokalnej do międzynarodowej.
- Uczniowie I LO stanowią zespół osób kierujących się podobnymi wartościami, których głównym celem jest sukces edukacyjny oraz przygotowanie do dalszego etapu kształcenia i funkcjonowania w dorosłym życiu. Z obserwacji oraz badań ankietowych wynika, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Uczniowie szkoły nie są dla siebie anonimowi i chętnie ze sobą współpracują biorąc udział w licznych projektach, przygotowując uroczystości szkolne i miejskie, działając w organizacjach młodzieżowych np. Szkolny Klub Młodzieżowego Wolontariatu czy Samorząd Uczniowski, gazetka szkolna, koło żeglarskie. Na szczególną uwagę zasługuje działalność Szkolnego Klubu Młodzieżowego Wolontariatu, gdzie uczniowie mają możliwość działania w ramach wolontariatu systematycznego (stała pomoc poszczególnym osobom) i okazjonalnego (np. organizacja zabawy karnawałowej dla dzieci ze szkoły w Sokolnikach Mokrych oraz pomoc w imprezach miejskich). W szkole kształtowane są również postawy tolerancji oraz otwartości wobec drugiego człowieka, innych kultur i narodowości .

- I LO to szkoła z ponad 80-letnią historią dbająca o podtrzymywanie tradycji. Uroczystości obchodzone są kolejne jubileusze szkoły połączone ze zjazdami absolwentów. W tradycję szkoły wpisują się m.in. obchody Dnia Patrona Szkoły i Dzień Odkrywców Talentów, rajd integracyjny i otrzęsiny klas pierwszych. Szkoła posiada sztandar ufundowany przez Radę Rodziców, stroje galowe dla uczniów klas drugich i trzecich. Uczniowie zapoznawani są z historią placówki, poznają sylwetki jej nauczycieli i absolwentów otaczają opieką groby zmarłych nauczycieli.
- W szkole realizowane są różne projekty we współpracy z instytucjami zewnętrznymi: **Szkoła Promocji Zdrowia** wraz z Mazowieckim Szpitalem Specjalistycznym Spółka z o.o. w Radomiu, **Wybierz życie – pierwszy krok, Zdrowe piersi są OK!, Profilaktyka HIV/AIDS, Znamię! Znam je?, Podstępne WZW** z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, **„Przez kształcenie do sukcesu”** współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego, **„Szkolny Klub Sportowy”** z Ministerstwem Sportu i Turystyki.
- Uczniowie biorą udział w licznych konkursach przedmiotowych, tematycznych i artystycznych, olimpiadach wiedzy i olimpiadach sportowych, turniejach, przeglądach, zajmując znaczące miejsca.

III. WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

W celu ustalenia grupy wartości najistotniejszych z punktu widzenia społeczności I LO w Radomiu przeprowadzono badanie reprezentacyjne oparte na 50% próbie, w skład której jako poszczególne warstwy weszli przedstawiciele uczniów, nauczycieli, rodziców i pozostałych pracowników szkoły. Jako najważniejsze uznano wartości, które związane są z budowaniem relacji społecznych. Dominują wartości związane z rodziną, ale także relacje przyjacielskie i relacje do Ojczyzny. Wartości te wzajemnie się łączą. Za ważne uważane są również wartości powiązane z budowaniem postaw: lojalność, kreatywność, uczciwość, odpowiedzialność, sprawiedliwość. Wartości te przenikają się wzajemnie lub są niesprzeczne, a ich wyznawanie wskazuje na bogate człowieczeństwo. Większość respondentów podkreślała również wagę wartości związanych z prowadzeniem zdrowego trybu życia. Wartości podkreślane przez uczniów i rodziców w znacznej mierze korespondują ze sobą. Nauczyciele również wyznają te wartości co uczniowie i ich rodzice, a poza tym wzbogacają grupę wartości o kreatywność, odpowiedzialność i wiedzę, co daje spójną podstawę współpracy w wychowaniu młodzieży. Podobną linię reprezentują także pozostali pracownicy szkoły. Pomiędzy wartościami wskazywanymi przez poszczególne grupy zachodzi łączność.

Badana społeczność Ranking wartości	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pozostali pracownicy szkoły
Najważniejsze	przyjaźń, rodzina, zdrowie	bezpieczeństwo, odpowiedzialność, kreatywność	rodzina	patriotyzm
Bardzo ważne	miłość, humor	rodzina, uczciwość, zdrowie	patriotyzm	wyobraźnia
Ważne	pasja, lojalność, wolność	miłość, wiedza	kreatywność, uczciwość, zdrowie	odpowiedzialność, sprawiedliwość, uczciwość

Tabelaryczne przedstawienie wartości uznawanych przez społeczność I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Radomiu

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA.

Absolwent liceum, oprócz wiedzy z poszczególnych przedmiotów, powinien:

1. Posiadać wiedzę ogólną przewidzianą w podstawie programowej, dążyć do dalszego rozwoju intelektualnego.
2. Być świadomym obywatelem, prezentować prawidłową postawę obywatelską, patriotyczną i społeczną.
3. Mieć poczucie tożsamości narodowej, być przywiązany do historii, tradycji i symboli narodowych.
4. Uczestniczyć w życiu społecznym.
5. Angażować się w wolontariat.
6. Prowadzić zdrowy styl życia, być wolnym od nałogów.
7. Mieć szacunek do środowiska przyrodniczego.
8. Korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnych.
9. Rozwijać zamiłowanie do czytelnictwa.
10. Rozwijać określone cechy charakteru i osobowości takie jak : prawość, praworządność, odpowiedzialność, wierność, dobroć, wolność, godność, sprawiedliwość, otwartość, tolerancyjność, kreatywność.

V. CELE OGÓLNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
2. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym młodzieży.
3. Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży.
4. Promowanie i kształtowanie wartości i postaw prospołecznych.
5. Promowanie bezpieczeństwa w życiu codziennym (w szkole i poza szkołą).
6. Ochrona dziedzictwa narodowego.
7. Uświadamianie uczniom potrzeby ciągłego rozwoju intelektualnego i psychicznego.

VI. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Powyższe składowe procesy wychowawczego i działań profilaktycznych są wzajemnie powiązane i przenikają się. Uwzględniają następujące sfery rozwoju: intelektualną, fizyczną, społeczną, psychiczną, aksjologiczną. Celom głównym przyporządkowane zostały sfery rozwijane w największym stopniu poprzez podejmowanie zaplanowanych działań przy realizacji danego celu.

SFERA ROZWOJU	Cele główne	Cele szczegółowe/ zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
SPOŁECZNA	1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.	1.1. Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów oraz wspieranie prawidłowego rozwoju osobowości młodzieży.	Angażowanie uczniów w procesy podejmowania decyzji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – udział w wyborach do Samorządu Uczniowskiego (Sylwia Głowacka) – wybory liderów wolontariatu (Magdalena Chmielewska) 	Sylwia Głowacka, Magdalena Chmielewska	wrzesień/ październik
			Warsztaty dotyczące zapobieganiu depresji wśród nastolatków prowadzone przez specjalistów Instytutu Neuropsychologii w Warszawie	Ewa Kutyla	wrzesień, październik

			Honorowe krwiodawstwo	Andrzej Skaliński	październik 2017
		1.2. Uspołecnianie szkoły i integrowanie środowiska szkolnego w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorych, odmiennych kulturowo i wielojęzycznych.	Włączanie uczniów z niepełnosprawnościami w wydarzenia szkolne i klasowe, np. wycieczki szkolne, spotkania okolicznościowe.	Magdalena Chmielewska	cały rok
			Zorganizowanie Rajdu Integracyjnego i otrzęsin dla uczniów klas pierwszych.	Katarzyna Rahman	29 września 2017
		1.3. Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Prowadzenie badań ankietowych na temat zagrożeń i bezpieczeństwa.	Małgorzata Szczepaniak	listopad 2017

	1.4. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców i rodziców.	Doskonalenie kompetencji nauczycieli w ramach zespołu wychowawczego w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, – pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i ich rodziców. <p>Spotkania ze specjalistami z zakresu profilaktyki: odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych, cyberprzemoc - prelekcje dla rodziców i nauczycieli</p>	Ewa Kutyla	cały rok,
			Małgorzata Szczepaniak	wg terminarza pracowników Policji
		Upowszechnianie oferty Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 3 np. Szkoła dla rodziców, warsztaty dla uczniów (wg bieżącej oferty) w Dzienniku Elektronicznym	Ewa Kutyla	raz w miesiącu
		Stała aktualizacja treści o tematyce wychowawczej w zakładce "Profilaktyka" na szkolnej stronie www.	Małgorzata Szczepaniak	cały rok
	1.5. Współpraca rodziców ze szkołą	Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły – praca Rady Rodziców, Trójek Klasowych, zapraszanie na imprezy szkolne: dzień Edukacji Narodowej, Dzień Odkrywców Talentów, rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, wycieczki szkolne.	Agnieszka Pankowska wychowawcy	cały rok, wg kalendarza imprez szkolnych
	1.6. Kontynuowanie współpracy z podmiotami i instytucjami, wspierającymi działania szkoły w środowisku lokalnym.	Współpraca z instytucjami pomocowymi: - MOPS, Sanepid, PP-P	Ewa Kutyla	cały rok
		- Policja, Straż Miejska, American Corner, uczelniami wyższymi (WSH, UTH)	Małgorzata Szczepaniak	cały rok
		placówkami kultury: - teatr,	Małgorzata Król	cały rok

			- muzeum im. Jacka Malczewskiego,	Agnieszka Brzeska-Pająk	cały rok
			- OKiSz „Resursa Obywatelska”,	Ewa Kutyla	cały rok
			- Miejską Biblioteką Publiczną,	Mariusz Wesołowski	cały rok
			- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Przemysław Mortka	cały rok
PSYCHICZNA	2. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży	2.1. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy.	Przypominanie na zajęciach z wychowawcą zasad i reguł dotyczących zachowania w środowisku szkolnym (zawartych w statucie szkoły) oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania	Dorota Mrochoń-Młochowska wychowawcy	wrzesień 2017
			Upowszechnianie za pomocą szkolnych mediów i szkolnej strony www. zakładka profilaktyka, materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy;	Ewa Kutyla	październik 2017
			Stosowanie procedury reagowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, w tym związanych z wystąpieniem cyberprzemocy w szkole;	Ewa Kutyla	cały rok, wg potrzeb
			Realizacja programów rówieśniczych, takich jak: pomoc koleżeńska w nauce;	Ewa Kutyla	cały rok, wg potrzeb
			Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy w tym cyberprzemocy;	Agnieszka Brzeska-Pająk	wg rozkładu materiału
			Efektywne wykorzystanie monitoringu wizyjnego w szkole i wokół szkoły	Dyrekcja	cały rok

			Obchody Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka – kampania informacyjna	Marcin Bartel	grudzień 2017
	2.2. Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu		Monitorowanie używania przez uczniów substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, i leków wydawanych bez wskazań lekarza używanych w celach pozamedycznych.	Wszyscy nauczyciele, pielęgniarka szkolna	wg rozkładu materiału
			Realizacja edukacji zdrowotnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;	Lucyna Kalinkowska nauczyciele wychowania fizycznego	wg rozkładu materiału
			Uwzględnianie tematyki zapobiegania uzależnieniom podczas realizacji godzin do dyspozycji wychowawcy.	Urszula Ciesielska wychowawcy	wg rozkładu materiału
			Zajęcia profilaktyczne dotyczące zagrożeń narkotykami i dopalaczami prowadzone przez Policję dla klas pierwszych.	Małgorzata Szczepaniak	wg terminarza policji
			Udostępnianie informacji na stronie internetowej szkoły o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku używania środków i substancji psychotropowych, w tym dopalaczy	Ewa Kutyla,	październik 2017
			Upowszechnianie publikacji i materiałów kierowanych do rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły na temat ryzyka używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;	Ewa Kutyla	październik 2017

			Przekazywanie informacji uczniom i ich rodzicom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii - informacje na godzinach wychowawczych, zebraniach z rodzicami oraz w szkolnych mediach.	Ewa Kutyla	cały rok, wg wpływających ofert
			Zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań.	Teresa Ciepły	cały rok
			Przekazywanie informacji o programach rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców w zakresie przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych - informacje w Dzienniku Elektronicznym.	Ewa Kutyla,	wg ofert PP-P
			Współpraca z instytucjami i podmiotami, które wspierają działania szkoły na rzecz przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym;	Małgorzata Szczepaniak	cały rok
		2.3. Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów	Prelekcje i rozmowy dotyczące bezpiecznego korzystania z mediów społecznych oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia - prowadzone przez Policję dla uczniów klas drugich.	Małgorzata Szczepaniak	wg terminarza przedstawicieli Policji
			Upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów - rozdawanie materiałów pozyskanych z Policji, zamieszczanie opracowań dokumentów edytowalnych w Office 365, grupa "wychowawcy".	Ewa Kutyla	grudzień 2017
			Upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów i rodziców, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie - informacje w szkolnych mediach i na szkolnej stronie www. - zakładka Profilaktyka.	Ewa Kutyla	grudzień 2017

			Współpraca z rodzicami uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez dzieci - mini prelekcje na zebraniach z rodzicami, rozmowy indywidualne	Ewa Kutyla	listopad 2017
			Realizacja treści dotyczących bezpieczeństwa w "Sieci" na zajęciach z informatyki i godzinach wychowawczych.	Tomasz Kmiotek wychowawcy	wg rozkładu materiału
		2.4. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie. Kształtowanie zachowań prorodzinnych.	Udział nauczycieli w pracach zespołu ds. Niebieskiej Karty przy MOPS.	Ewa Kutyla	wg terminarza MOPS
			Udostępnienie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi młodzieży – prezentacje na zebraniach z rodzicami oraz na szkolnej stronie www. Zakładka "profilaktyka".	Małgorzata Szczepaniak	wg kalendarza zebrań z rodzicami
			Konsultacje z pedagogami dla rodziców uczniów podczas Dni Otwartych.	Ewa Kutyla	wg kalendarza Dni Otwartych
			Pomoc uczniom w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych podczas indywidualnych spotkań z pedagogiem.	Małgorzata Szczepaniak	cały rok szkolny
			Propagowanie telefonów zaufania oraz instytucji świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i ich bliskich oraz informowanie w zadaniach Ośrodka Interwencji Kryzysowej - zamieszczanie informacji na szkolnej stronie www. Zakładka "profilaktyka".	Małgorzata Szczepaniak	cały rok szkolny
			Promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego opartych na szacunku, partnerstwie, wzajemnej pomocy i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy - realizacja na lekcjach religii, języka polskiego, .	ks. Jarosław Kęska	cały rok szkolny

			Realizacja treści dotyczących komunikacji interpersonalnej w rodzinie podczas godzin wychowawczych.	Dorota Mrochoń -Młochowska	wg rozkładu materiału
FIZYCZNA	3. Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży	3.1. Kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie własne i innych osób.	Realizacja programów służących promocji zdrowego stylu życia we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Radomiu: - "Zdrowe piersi są OK! program związany z profilaktyką raka piersi, - „Wybierz Życie- Pierwszy Krok” (wczesne wykrywanie raka szyjki macicy) - „Znamię! Znam je? – program związany z profilaktyką czerniaka - „Podstępne WZW” – profilaktyka wirusowego zapalenia wątroby	Ewa Kutyla Małgorzata Szczepaniak	październik 2017-maj 2018
			Realizacja programu profilaktyki AIDS/HIV – Światowy Dzień AIDS	Katarzyna Rahman	grudzień
			Program Szkoła Promocji Zdrowia realizowany wspólnie z Mazowieckim Szpitalem Specjalistycznym sp. z o.o. (wg programu opracowanego przez Departament Zdrowia i polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie) - program dla uczniów klas pierwszych.	Ewa Kutyla	cały rok
			Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, w tym grypy - akcje informacyjne w szkolnych mediach	Ewa Kutyla	grudzień 2017
			Akcja informacyjna na temat zagrożenia tlenkiem węgla - akcja informacyjna w szkolnych mediach	Ewa Kutyla	listopad 2017
			Obchody Światowego Dnia Zdrowia – akcja promocyjna na terenie szkoły	Katarzyna Rahman	kwiecień 2018
			Obchody Międzynarodowego Dnia Bez Przemocy – akcja informacyjna w szkolnych mediach	Ewa Kutyla	październik

			Szkolenia zakresu udzielania pierwszej pomocy na lekcjach EDB	Tomasz Kmiotek	wg rozkładu materiału
	3.2. Tworzenie i realizowanie całościowej polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej w szkole		Zagospodarowane czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej uczniów: - wycieczki krajoznawcze	Dorota Mrohoń-Młochowska	Cały rok szkolny
			- działalność koła żeglarskiego	Tomasz Kmiotek	Cały rok szkolny
			Podjmowanie działań służących promocji zdrowego stylu życia, prezentacje w szkolnych mediach pogadanki na godzinach wychowawczych oraz realizacja treści programowych na poszczególnych przedmiotach (biologia, chemia, w-f)	Patrycja Stanik-Mosiołek, wychowawcy	Cały rok szkolny
			Zapewnienie odpowiedniego asortymentu sklepiku szkolnego.	Dyrekcja	wrzesień 2017-czerwiec 2018
			Obchody Dnia Sportu Szkolnego – międzyklasowe rozgrywki sportowe	Andrzej Skaliński	czerwiec 2018r.
		3.3. Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego		Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem - warsztaty antystresowe dla uczniów klas trzecich prowadzone przez specjalistów z PP-P nr 3	Ewa Kutyla

AKSJOLOGICZNA	4. Promowanie wartości i postaw prospołecznych	4.1. Wpajanie zasad kulturalnego zachowania.	Oddziaływania wychowawcze, propagowanie pozytywnych postaw i wzorów zachowań poprzez organizację i udział w: <ul style="list-style-type: none"> - Pielgrzymce Maturzystów, - Apel Pamięci Św. Jana Pawła II, 	ks. Jarosław Kęska Monika Zychła	wg planu pracy szkoły
		4.2. Nagradzanie pozytywnych zachowań uczniów oraz różnych form aktywności.	Ustalanie systemu nagród: <ul style="list-style-type: none"> - za frekwencję, - wysoką średnią ocen, - działalność społeczną, - stypendia naukowe, - za osiągnięcia sportowe, - Nagroda Patrona Szkoły 	Dyrekcja Komisja Stypendialna, opiekun SU, kapituła Nagrody Patrona Szkoły	koniec każdego półrocza
			Nagradzanie uczniów biorących udział w konkursach, olimpiadach i turniejach	Rada Rodziców	Koniec każdego półrocza
			Promowanie sukcesów uczniów - prezentacje w szkolnych mediach, gazetce szkolnej, gablotach tematycznych, szkolnej stronie www.	Agnieszka Brzeska-Pająk	bieżąca praca
		4.3. Udział młodzieży w organizowaniu imprez szkolnych i pozaszkolnych.	Imprezy okolicznościowe: mikołajki, wigilia klasowa, Dzień Patrona Szkoły i Dzień Odkrywców Talentów itp.	Wytypowani nauczyciele	wg planu pracy szkoły
			Udział uczniów w obchodach rocznicowych (szkolnych i miejskich).	Marcin Bartel	wg planu pracy szkoły
			Uczestnictwo w akcjach charytatywnych: szkolnej akcji "Znicz" (zbiórka pieniędzy na rzecz opieki nad grobami zmarłych pracowników I LO) oraz wg planu Szkolnego Klubu Młodzieżowego Wolontariatu	Sylwia Głowacka	październik 2017
				Agnieszka Brzeska-Pająk	
		Organizowanie Dni Otwartych Szkoły	Agnieszka Brzeska-Pająk	kwiecień 2018	

PSYCHICZNA			Przygotowanie oferty szkoły na Radomski Piknik Naukowy	Ewa Kutyla	czerwiec 2018
		4.4. Wzmacnianie samooceny uczniów.	Stosowanie pochwał i nagród wobec uczniów – wskazywanie na mocne strony przy ocenianiu oraz w sytuacjach zadaniowych i społecznych.	Wszyscy nauczyciele	cały rok
		4.5. Promowanie wolontariatu	Szerzenie idei na pomaganie innym. Działalność Szkolnego Klubu Młodzieżowego Wolontariatu wg planu Klubu.	Magdalena Chmielewska	cały rok
		4.6. Kształtowanie samorządności	Działalność Samorządu Uczniowskiego wg planu pracy Samorządu np. Udział w Forum Samorządów Uczniowskich.	Sylwia Głowacka	cały rok
		4.7. Wdrażanie do korzystania z dóbr kultury	Korzystanie z oferty różnych instytucji kulturalnych, np. Orkiestra Kameralna, teatry, OKiSz Resursa Obywatelska, RKŻTiG"Łaźnia"	Elżbieta Rodakowska	wg ofert
		5. Promowanie bezpieczeństwa w życiu codziennym (w szkole i poza szkołą)	5.1. Bezpieczeństwo w górach, nad wodą, podczas wypoczynku letniego i zimowego oraz różnych zagrożeń atmosferycznych itp.	Agnieszka Pankowska wychowawcy	Przed końcem każdego półrocza
			5.2. Bezpieczna szkoła	Marcin Bartel	Cały rok
			Przypominanie Wewnętrznych Procedur Bezpieczeństwa w szkole na godzinach wychowawczych	Agnieszka Matysiak	Cały rok

INTELEKTUALNA				wychowawcy	
		5.3. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania	Zagrożenia współczesnej cywilizacji – pogadanki na godzinach wychowawczych	Małgorzata Szczepaniak wychowawcy	cały rok
		5.4. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	Prowadzenie działań edukacyjno – prewencyjnych wśród uczniów w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym - spotkania z funkcjonariuszami Policji dla uczniów klas trzecich)	Małgorzata Szczepaniak	luty 2018
			Promowanie elementów odblaskowych dla pieszych i rowerzystów – opaski odblaskowe jako materiały promocyjne I LO	Agnieszka Brzeska-Pająk	marzec/ kwiecień
	6. Ochrona dziedzictwa narodowego	6.1. Edukacja młodzieży mająca na celu wzmocnienie poczucia tożsamości i odpowiedzialności za stan dziedzictwa narodowego	Podejmowanie inicjatyw oraz udział w akcjach mających na celu ochronę zabytków zlokalizowanych na terenie miasta Radomia: kwesta na rzecz krzyża straceń 1863.	Sylwia Głowacka	cały rok
			Prelekcje, pogadanki, prezentacje (konkurs „Drogi do niepodległości – od Kościuszki do Piłsudskiego).	Sylwia Głowacka	cały rok
			Organizacja rajdu z PTTK i udział w nim. Rajd Pamięci Firlej.	Ewa Kutyla	4 kwietnia 2018
			Udział pocztu sztandarowego w uroczystościach miejskich	Marcin Bartel	cały rok
			Poznanie walorów przyrodniczych Puszczy Kozienickiej podczas rajdu integracyjnego	Patrycja Stanik-Mosiołek	29 września 2017 r.
		6.2. Kształtowanie wśród społeczności szkolnej więzi ze szkołą, miastem regionem i	Pielęgnowanie tradycji szkolnej: - Dzień Patrona Szkoły, - strój galowy	Paweł Bartnik Mariusz	cały rok cały rok

		ojczyznę		Wesołowski	
			- Serwis Kopernikański	Mariusz Wesołowski	na bieżąco
			- kronika szkolna	Małgorzata Król	na bieżąco
			- gazetka szkolna Copernicus,	Mariusz Wesołowski	wg planu pracy gazetki
			- losy absolwentów itp.	Mariusz Wesołowski	październik 2018
			bieżące informowanie o: – osiągnięciach uczniów,	Ewa Serafin	cały rok
			– organizowanych imprezach – szkolna strona www	Mariusz Wesołowski	na bieżąco
			– prezentacje w szkolnych mediach,	Ewa Kutyla	na bieżąco
			Wycieczki po Radomiu w ramach miejskiego programu "Poznajemy historię Radomia" - uczniowie klas drugich.	wicedyrektor	wrzesień/ październik 2017
		6.3. Uświadamianie uczniom potrzeby ciągłego rozwoju intelektualnego i psychicznego.	Przygotowanie do wyboru kierunku studiów i przyszłego zawodu (udział w Ogólnopolskim Programie Dzień Przedsiębiorczości), oferta Szkolnego Ośrodka Kariery;	Mariusz Wesołowski	cały rok
			Rozwój zainteresowań i uzdolnień - udział uczniów w konkursach, przeglądach, olimpiadach, turniejach;	Marek Grych wszyscy nauczyciele	cały rok

			Promowanie idei czytelnictwa poprzez: szkolne obchody Miesiąca Bibliotek Szkolnych, obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, udział w Radomskiej Wiośnie Literackiej, promowanie nowości wydawniczych w szkolnych mediach, lekcje biblioteczne.	Mariusz Wesołowski	cały rok
--	--	--	---	-----------------------	----------

VII. OCZEKIWANE EFEKTY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZYCH

W wyniku oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych uczeń:

1. zna korzyści wpływające ze zdrowego stylu życia,
2. potrafi dokonać świadomych i odpowiedzialnych wyborów,
3. potrafi być asertywny, dostrzega i stara się zrozumieć drugiego człowieka przy jednoczesnym poszanowaniu własnej godności,
4. wykazuje właściwą postawę i zachowanie w różnych sytuacjach,
5. dba o frekwencję wpływającą na osiągnięcie lepszych wyników w nauce,
6. zna swoją wartość - swoje mocne strony,
7. podejmuje dojrzałe i odpowiedzialne decyzje,
8. zna wagę nauki szkolnej i korzyści płynące z edukacji w szkole średniej i po jej ukończeniu,
9. rozpoznaje swoje uzdolnienia i predyspozycje, rozwija swoje zainteresowania, potrafi sprostać stawianym przed nim wymaganiom,
10. docenia aktywność ruchową (wycieczki, rajdy, zawody sportowe itp.) uczestniczy w dodatkowych zajęciach wychowania fizycznego,
11. wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, potrafi udzielić pierwszej pomocy,
12. rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenia wynikające z rozwijającej się wśród młodzieży agresji i przemocy (w tym cyberprzemocy),
13. potrafi odpowiedzialnie korzystać z mediów społecznych,
14. osiąga wyniki w nauce adekwatne do swoich możliwości psychofizycznych,
15. zna procedury bezpieczeństwa w szkole i potrafi je zastosować,

16. zna swoje prawa i obowiązki, czuje się członkiem zespołu klasowego aktywnym i odpowiedzialnym za pracę i atmosferę w nim panującą,
17. szanuje dobra i symbole narodowe, aktywnie uczestniczy w obchodach rocznicowych, dąży do poznawania „małej ojczyzny”,
18. kultywuje wartości patriotyczne i społeczne,
19. dąży do rozwoju intelektualnego, fizycznego, społecznego,
20. korzysta z dóbr kultury - oferty instytucji edukacyjno-kulturalnych.

W wyniku realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego rodzice uczniów:

1. posiadają większą wiedzę na temat zagrożeń, z jakimi spotykają się ich dzieci i wiedzą, gdzie szukać pomocy,
2. czują się partnerami szkoły w procesie wychowania.

W wyniku realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego nauczyciele:

1. znają aktualne zagrożenia w zmieniającym się świecie, wiedzą jak im przeciwdziałać i gdzie szukać pomocy,
2. rozpoznają symptomy niepokojących zachowań młodzieży i reagują adekwatnie do sytuacji,
3. budują relacje w oparciu o mocne strony ucznia - wspierają ucznia w osiąganiu celów wykorzystując jego indywidualne predyspozycje i możliwości.

7. EWALUACJA PROGRAMU

Program zakłada ewaluację zaplanowanych działań podejmowanych przez nauczycieli i wychowawców. Wnioski z niej wpływające będą wykorzystane do modyfikacji i ulepszenia programu.

W bieżącym roku szkolnym ewaluacji poddane będą następujące cele /zadania:

- 1.4. Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 2.3. Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.
- 4.3. Nagradzanie pozytywnych zachowań uczniów oraz różnych form aktywności.

Najważniejsze zadania profilaktyczne programu to:

- 2.1. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy.
- 3.1. Kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie własne i innych osób.

1. Cel główny ewaluacji:

- Podniesienie efektywności pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły.

2. Cele szczegółowe ewaluacji:

- Uzyskanie informacji o przebiegu realizacji działań wychowawczo- profilaktycznych.
- Poznanie ewentualnych trudności i niedociągnięć, które pojawią się w trakcie realizacji programu.
- Dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu.

3. Obiekt ewaluacji:

- Funkcjonowanie programu Wychowawczo-Profilaktycznego w środowisku szkolnym

4. Kryteria ewaluacji:

- Zgodność efektów programu z założonymi celami.
- Zgodność z obowiązującymi przepisami.

5. Pytania kluczowe

- Jaki jest stopień znajomości szkolnego programu wśród uczniów, nauczycieli, rodziców oraz pracowników administracji i obsługi?
- W jaki sposób przebiega realizacja celów i zadań szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego?
- Jaki oceniają przydatność i skuteczność realizowanych zadań Wychowawczo-Profilaktycznego uczniowie i nauczyciele?
- W jaki sposób realizacja tego programu wpływa na rozwój ucznia, jego funkcjonowanie w środowisku szkolnym i pozaszkolnym?

6. Metody zdobywania informacji:

- Analiza dokumentacji szkolnej (Dziennika Elektronicznego, sprawozdań).
- Badania kwestionariuszowe – ankieta i jej analiza..
- Obserwacja.

7. Główne pola ewaluacji Programu Wychowawczo Profilaktycznego w roku szkolnym 2017/2018:

- badanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole (agresja, cyberprzemoc, zagrożenie uzależnieniem) - ankieta oraz obserwacja zachowań w sytuacji zagrożenia – próbna ewakuacja,
- badanie postaw prozdrowotnych (szczególnie uzależnienia) – obserwacja, rozmowy,
- klimat panujący w szkole /relacje/ - obserwacja, rozmowy,
- frekwencje uczniów – analiza dokumentacji w Dzienniku Elektronicznym,
- działania w zakresie wolontariatu – obserwacja, sprawozdanie Szkolnego Klubu Młodzieżowego Wolontariatu,
- ocena samorządności i demokratyzacji w szkole – analiza działań, sprawozdanie Samorządu Uczniowskiego,
- badanie uzdolnień i aspiracji edukacyjnych młodzieży – analiza osiągnięć uczniów w konkursach i olimpiadach.

Opracował zespół w składzie:

Agnieszka Brzeska-Pająk,

Sylwia Głowacka,

Marek Grych,

Ewa Kutyla,

ks. Jarosław Kęska,

Dorota Mrochoń-Młochowska,

Małgorzata Szczepaniak